

Nadal reivindica el figuerenc cabdal per al patrimoni català

Joan Subias i Galter

L'historiador publica una biografia de l'home que va ser responsable de la declaració de monuments nacionals de Sant Pere de Roda i Santa Maria de Vilabertran · Amb el franquisme va patir repressió i es va reinventar com a professor d'art

Transport d'obres d'art des de Sant Feliu de Girona

Joaquim Nadal recupera la figura del figuerenc Joan Subias (1897-1984), un dels primers descobridors de Salvador Dalí i un pioner en la salvaguarda del patrimoni cultural, figura activa en la declaració de monuments nacionals de Sant Pere de Roda i Santa Maria de Vilabertran i promotor de la restauració i rehabilitació de molts altres monuments.

Nadal acaba de publicar el llibre Joan Subias i Galter (1897-1984). Dues vides i una guerra, amb un títol que apel·la a les dues personalitats amb les quals va haver de viure Galter, que amb l'arribada dels franquistes va ser represaliat i va perdre la feina, havent de reinventar-se per sobreviure.

Després d'anys de recerca en arxius –entre ells els de Barcelona, Llançà, Figueres i Girona–, Nadal, que és catedràtic d'Història de la UdG i director de l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural, acaba de veure com l'Institut d'Estudis Catalans li publica aquesta biografia de Joan Subias, un figuerenc amb càrrecs a l'administració com a director dels Serveis de Cultura de la Diputació de Girona (1926) i representant a Girona del Comissariat de la Generalitat de Catalunya i de la Conselleria de Cultura (1931-39).

Va ser un dels responsables del del patrimoni català en el moment que aquest, concretament el religiós, va estar amenaçat quan el poder va passar a mans dels comitès revolucionaris i es va dur a terme la crema d'esglésies durant la guerra i revolució de 1936. I també va ser un dels responsables del trasllat del patrimoni a Can Descals de Darnius, tot fugint de l'avançada dels franquistes.

Subias va passar la frontera el 1939 amb la seva esposa i els seus tres fills per emprendre un exili que va ser curt, però quan va tornar a la Catalunya sota Franco va ser represaliat i depurat, i va perdre la feina.

«A mesura que he anat avançant en la investigació, he anat quedant més i més atrapat pel personatge i, ara, em sembla que mereix una reivindicació en tota regla», escriu Nadal a la introducció del llibre.

Després de la guerra, Subias es reinventa i sobreviu duent a terme tasques editorials i pedagògiques com a professor de l'Escola de Llotja i com a catedràtic de l'Escola Superior de Belles Arts de Sant Jordi, avui facultat universitària.

Segons Nadal, Subias va «caure en l'oblit» i poca atenció se li va dedicar a excepció de les reivindicacions fetes per Eduard Puig Vayreda i Francesc Fontbona.

Amic i col·laborador de Joan Sales i Ferran Soldevila, Subias va fer donació, anys abans de morir, del seu llegat documental a l'Institut d'Estudis Catalans, encara durant la dictadura.

Nadal no només ha escrit una completa biografia del personatge, sinó que també ha incorporat al llibre una primera aproximació a un epistolari que revela «una manera de treballar en un context polític i social molt determinat, marcat principalment pels intents, molt seriosos, de la Generalitat d'articular una administració moderna en unes circumstàncies d'emergència màxima».

El llibre inclou un inventari del fons Subias cedit a l'Institut d'Estudis Catalans, font de documentació inèdita. També tracta el llegat fotogràfic de Subias, associat a la seva feina de catalogació del patrimoni.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/cultura/2016/12/22/nadal-reivindica-figuerenc-cabdal-al/820474.html?utm_source=rss